

hooging van nonorarium. De artsen wezen er op, dat alle levensbehoefte dunder waren geworden, ook voor hen, en dat daarentegen de werkende stand het beter had dan ooit en er nooit gebrek aan werk was geweest. De minister vond ook *f* 9.— te weinig, maar *f* 14.40 te veel; hij wenschte een samenkomst van partijen. Deze samenkomst had plaats, maar zonder uitwerking. De ziekenfondsen beweren, dat zij een groot aantal dokters uit Amerika en Engeland kunnen krijgen en hopen blijkbaar, dat sommige geneeskundigen daar zich uit onwetendheid zullen laten verleiden door de voorspiegeling van een goede betrekking. Daarom stelt zoowel de secretaris van de afdeeling Nieuw-Zeeland als die van de British Medical Association te Londen zich beschikbaar voor het geven van inlichtingen (*Brit. med. Journ.*).

ONDERWIJS IN GENEESKUNDIGE GEDRAGSLEER. — De General Medical Council heeft een onderzoek ingesteld naar het onderwijs, dat aan de studenten in de geneeskunde wordt gegeven met betrekking tot hun latere verhouding tot den staat, tot hun patiënten en tot elkander. In de meeste inrichtingen van onderwijs blijken deze onderwerpen te worden behandeld bij de lessen voor gerechtelijke geneeskunde en gezondheidsleer of ook bij de andere vakken. Soms wordt afzonderlijk onderwijs gegeven in de geneeskundige gedragsleer. Maar een aantal inrichtingen geven geen geregeld onderwijs in dit vak. De commissie achtte dit verkeerd, en de General Medical Council nam een resolutie aan, waarin de wensch werd te kennen gegeven, dat alle geneeskundige scholen de geneeskundige gedragsleer, hetzij als afzonderlijk vak, hetzij als onderdeel van andere vakken, in hun programma zouden opnemen (*Brit. med. Journ.*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE ONTWIKKELING DER REFRACTIE VAN HET MENSCHELIJK OOG.

Antwoord aan dr. W. P. C. ZEEMAN.

Naar aanleiding van uw opmerkingen in het nummer van verleden week wil ik u nog het volgende antwoorden.

Wat de punten 1 en 7 uit uw eerste schrijven betreft, stel ik met genoegen vast, dat ook door u nu meer en meer wordt erkend, dat DONDERS de vraag, omtrent het wezen van den spiertonus van de ciliairspier, en het verband met de latente hypermetropie en de seniele hypermetropie, reeds volkomen duidelijk had gesteld en beantwoord; de latere beschouwingen daarover van STRAUB hebben de zaak vooral niet duidelijker gemaakt, en zijn onderzoekingen hebben geen feiten aan het licht gebracht, die niet reeds aan DONDERS bekend waren.

Wat punt 3 betreft, rekt gij alleen met de uitloopers der insertie van één gedeelte van de ciliairspier, terwijl m. i. hier de sphincter-werking der spier den doorslag moet geven. Dit is echter een punt van ondergeschikt belang en het zou zóóveel plaats en tijd kosten dit nader uiteen te zetten, dat ik dit verder zal laten rusten, te meer daar gij zelf opmerkt, dat een nadere studie van de „sleuf” hier noodig zou zijn.

Wat punt 6 betreft, vind ik ook nu in uw schrijven niet de geringste aanduiding, waaruit zou blijken, dat het groeiende hypermetrope kinderoog hypermetroop moet blijven, wanneer de emmetropisatie niet werkt; gij zegt wel, dat STRAUB dit feit en de afwijkingen er van zoekt te verklaren, maar mijn bezwaar was juist, dat die verklaring

ontbreekt, en dat wij ons met het door mij gewraakte gezegde tevreden moeten stellen.

Wat punt 5 betreft, hebt gij nu dus ingezien, wáár dit door STRAUB gezegd wordt. Gij verdedigt nu zelf deze uitspraak en zegt, dat deze kinderen „bij het lezen enz. *wellicht* (de cursiveering is van mij) juist akkommodeeren”, doch dat „deze instelling slechts noode en voor korten tijd” wordt vastgehouden; bewijzen voor deze zeer onwaarschijnlijke veronderstellingen worden echter ook door u niet aangevoerd.

Omtrent punt 2 en 4 zwijgt gij; ik mag dus aannemen, dat gij nu inziet dat gij u hier hebt vergist: een woord van verontschuldiging uwerzijds zou daar, gezien uw wijze van polemiseren, zeker niet misplaatst zijn geweest.

Den Haag, 9 Juli 1916.

W. KOSTER GZN.

De gedachtenwisseling over dit onderwerp is thans gesloten.

Redactie.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

De militair geneeskundige dienst.

Bij het onlangs in de Tweede Kamer gehouden debat over den geneeskundigen dienst in het leger heeft de minister van oorlog medegedeeld, dat hij van plan was een commissie in te stellen tot onderzoek naar de werking van dien dienst. Thans bevat de *Nederlandsche Staatscourant* van Dinsdag 11 Juli 1916, n°. 161, de volgende ministerieele beschikking van den 10den Juli 1916:

De minister van oorlog;

Overwegende, dat niet een zoodanig vertrouwen in de werking van den geneeskundigen dienst bij de landmacht blijkt te bestaan als noodzakelijk is te achten; dat daarin voor hem aanleiding ligt om zich door een commissie opzettelijk te doen inlichten omtrent die werking, opdat blijke of naar het oordeel van die commissie de zieke soldaat in tijd van vrede, zoowel onder normale omstandigheden als bij oorlogssterkte van het leger, een doelmatige behandeling en verzorging verkrijgt, en zoo niet, welke maatregelen ter verbetering dan naar haar oordeel genomen moeten worden;

Heeft goedgevonden:

I. in te stellen een commissie, aan welke de boven omschreven taak wordt opgedragen;

II. in deze commissie te benoemen tot:

lid en voorzitter:

dr. W. P. RUIYSCH, voorzitter van den Centralen Gezondheidsraad te Utrecht;

leden:

P. P. C. COLLETTE, generaal-majoor, lid van het Hoog Militair Gerechtshof, te Utrecht;

dr. J. KUIPER, geneesheer-directeur van het Wilhelmina-gasthuis, te Amsterdam;

A. VAN DE MOER, oud-dirigeerend officier van gezondheid 1ste klasse, te Amsterdam;

A. A. J. QUANJER, inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht, ondervoorzitter van het Nederlandsche Roode Kruis, te 's-Gravenhage;

J. G. SCHEURER, arts, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Ermelo;

dr. N. P. VAN SPANJE, geneesheer-directeur van Onze Lieve Vrouwe gasthuis, te Amsterdam;